

Základní údaje

Lotyšsko se nachází na jihovýchodním pobřeží baltského moře mezi Estonskem a Litvou. Nejvyšší moc má parlament. Prezidentem Lotyšska byl v červnu 2015 zvolen Raimonds Vējonis. Nejvyšší exekutivní moc má v rukou předseda vlády, kterým je ledna 2019 Arturs Krišjānis Kariņš.

Oficiální název	Lotyšská republika
Počet obyvatel	1 934 379 (2018)
Rozloha	64 589 km ²
Měna	Euro (EUR)
Úřední jazyk	Lotyština

Zahraniční obchod

Důležitým vývozním artiklem Lotyšska je dřevo a produkty z něj. Dále se vyvážejí stroje a zařízení, potraviny a chemické produkty. Důležitými obchodními partnery pro Lotyšsko jsou především sousední státy, nejvíce exportuje do Litvy (16 %), Ruska (8,1 %), Německa (7,3 %) a Estonska (6,9 %); do Česka 1,4 %. Dováží se především minerální produkty, stroje a zařízení a chemické produkty. Import do Lotyšska směřuje hlavně z Litvy (17 %), Německa (10,0%) a Ruska (9,8 %); Česko (1,6 %).

Makroekonomický výhled

Rok 2018 byl pro Lotyšsko z pohledu ekonomického růstu velmi podařený. Hospodářství vzrostlo o 4,8 % HDP tažené hlavně soukromou spotřebou, která však ovlivnila i větší poptávku po dovozech, které převážily vývozy – čistý export tak byl záporný.

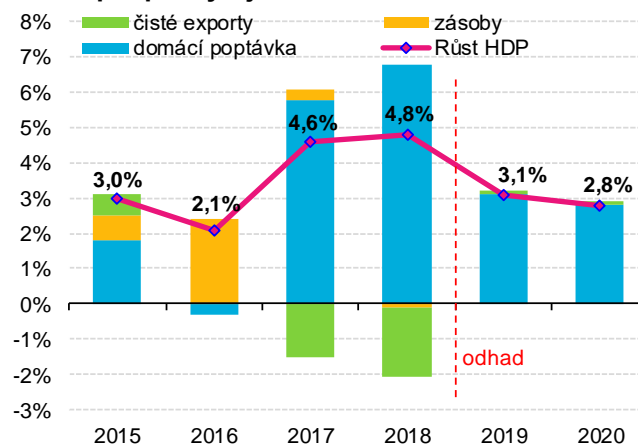
V letošním roce by měl růst zpomalit na 3,1 % HDP, a následně na 2,8 % HDP v roce 2020. Svůj podíl na zpomalení má snížená domácí poptávka a odhad zastavení růstu zaměstnanosti, která v roce 2018 vzrostla o 1,6 %. Obecně má trh práce ozdravné tendence, ještě v roce 2016 byla míra nezaměstnanosti blízko 10% hranici, nyní se pohybuje zhruba o 3 procentní body níže. To představuje téměř nejnižší hodnotu, která se blíží předkrizovým číslům z roku 2007, kdy míra nezaměstnanosti byla 6,1 %.

Míra inflace se drží nad 2% hranicí a i odhad na rok 2019 počítá s výší 2,8 %, s mírným poklesem na 2,4 % v následujícím roce. Vedle nárůstu daní ovlivňuje výši inflace i růst mezd ve službách. Deficit veřejných rozpočtů v roce 2018 byl ve výši -1,0 % HDP, pro roky 2019 i 2020 se očekává jeho mírné snížení na -0,6 % HDP. Díky růstu nominálního HDP a poklesu závazků se veřejný dluh postupně snižuje (mezi roky 2017 a 2018 dokonce o 4,1 p.b.).

Vybrané ukazatele trhu práce

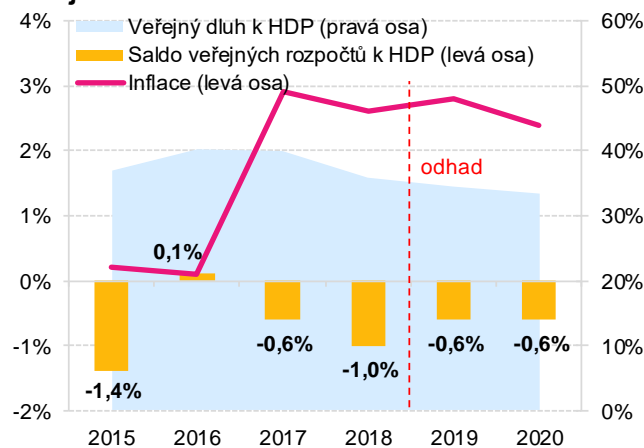
Produktivita práce v Lotyšsku odpovídá 48 % produktivity EU. Minimální mzda je stanovena ve výši 430 eur měsíčně. Lotyšské měsíční náklady práce se v jednotlivých odvětvích pohybují zhruba na 80 % českých.

HDP a příspěvky k jeho růstu

Zdroj: Evropská komise

Veřejné finance a inflace

Zdroj: Evropská komise

Základní ukazatele trhu práce

Míra nezaměstnanosti (duben 2019)	6,4 %	
Produktivita práce k Ø EU (2018)	47,9 %	
Minimální mzda (2019)	430 €	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2018)		
	Lotyšsko	ČR
Zpracovatelský průmysl	1 273 €	1 714 €
Stavebnictví	1 344 €	1 613 €
Velkoobchod a maloobchod	1 226 €	1 728 €
Doprava a skladování	1 378 €	1 610 €

Zdroj: Eurostat

Základy obchodního práva

Mezi hlavní formy společností stanovené Lotyšským obchodním právem patří individuální obchodník (obdoba OSVČ), společnost s ručením omezeným, akciová společnost a partnerství. U společnosti s ručením omezeným je požadován minimální základní kapitál ve výši 2 800 EUR (za splnění dalších specifických podmínek to může být i méně) a musí být založena jednou nebo více fyzických či právnických osob. U akciové společnosti (může být otevřená či uzavřená) činí výše minimálního požadovaného základního kapitálu 35 000 EUR. Založení společnosti v Lotyšsku zabere dle indexu Doing Business 2019 zhruba 5 dní a vyjde na cca 210 eur.

Daně

Základní sazba daně z příjmu právnických osob v Lotyšsku je stanovena ve výši 20 %.

Sazba daně z příjmu fyzických osob je klouzavě progresivní. Do výše 20 004 eur ročního příjmu se uplatňuje 20% sazba, od 20 005 eur do 62 800 eur 23% sazba a nad tuto částku ročního příjmu je stanovena sazba daně z příjmu fyzických osob ve výši 31,4 %.

V Lotyšsku je výše standardní sazby daně z přidané hodnoty stanovena ve výši 21 %, snížená 12% sazba DPH se uplatňuje na výživu pro kojence, knihy (krom e-knih) noviny a časopisy, hotelové ubytování a přímé vytápění. 5% sníženou sazbu využívají pro lokálně produkovanou zeleninu a ovoce. Osvobození od daně se uplatňuje u mezinárodní dopravy.

Daně	Sazba
Korporátní daň	20 %
Daň z příjmu jednotlivců	20 % / 23 % / 31,4 %
DPH (základní/snížená)	21 % / 12 % / 5 %

Zdroj: Ministry of Finance Republic of Latvia, VATlive, Deloitte,

Energetika

Ceny elektřiny pro velkoodběratele jsou v Lotyšsku v posledních letech poměrně stabilní pohybující se okolo hranice 11 eurocentů/kWh. Vývoj cen plynu má kolísavý trend a nyní je na růstové trajektorii – ve druhém pololetí roku 2018 činila jeho cena 9 eur/GJ (v ČR ve stejném období 7,4 eur/GJ).

Lotyšsko vyrábí elektřinu pouze ze tří zdrojů. Z 50 % je závislé na zemním plynu, z 34 % na vodních zdrojích a zbylých 16 % činí obnovitelné zdroje energie. Na dovozu energetických komodit je Lotyšsko závislé ze 44 % (závislost ČR činí 37 % a průměr EU 55 %).

Investiční pobídky

Lotyšsko nabízí investorům různé typy pobídek – daňové, pobídky v oblasti trhu práce, vědy a výzkumu, záruky, půjčky či kapitál. Konkrétně se jedná např. o speciální ekonomické zóny, daňové úlevy na velké investiční projekty, převod ztrát do dalšího období, školení pro nezaměstnané, zvyšování kvalifikace prostřednictvím školení na informační technologie pro MSP, státní záruky či programy pro vědu a výzkum.

Index	Pořadí států			Charakteristika
	Lotyšsko	ČR	z počtu	
Doing Business	19.	35.	190	Hodnotí podmínky pro podnikání (celkem 10 subindexů)
Index ekonomické komplexity	35.	9.	125	Úroveň produkčních možností země
Světový index míru	35.	10.	163	Bezpečnost dané země – hodnoceno celkem 23 indikátorů (např. kriminalita, přístup ke zbraním, politická nestabilita, sousedské vztahy apod.)
Index vnímání korupce	41.	38.	180	Míra vnímání korupce ve veřejném sektoru
Globální index konkurenceschopnosti 4.0	42.	29.	140	Mapuje prosperitu a produktivitu zemí
Energetická závislost (v %)	44,1	37,4	Ø EU 55,1	Závislost země na dovozu energetických komodit

Zdroj: Doing Business Index 2019, Economic Complexity Rankings 2017, Global Peace Index 2019, Corruption Perceptions Index 2018, The Global Competitiveness Report 2018, Eurostat – Energy Dependence 2017